

Heemkring Ravensteyn

Boortmeerbeek

Dag Mensen Allemaal,

De Heemkring gonst van aktiviteit !

De komende maanden komt de Heemkring verschillende malen naar buiten ter gelegenheid van diverse manifestaties waaraan de Heemkring medewerking verleent of die zelf ingericht worden.

Zo zal U in chronologische volgorde ons kunnen treffen op de Rommel- en Ambachtenmarkt (15 augustus), de Herdenking van 75 jaar Slag van Schiplaken (26 en 27 augustus) en tijdens de Open Deur Dagen "Boortmeerbeek in de bloemen" in het Administratief centrum en de Watermolen van Servaes (8, 9 en 10 september)

In tussentijd kwam er ook een nieuw boekwerkje van de pers van de hand van Georges Wouters handelend over de jonge geschiedenis van F.C. Hever.

Mocht U dan nog de tijd vinden om dit tweede nummer van ons drie-maandelijks tijdschrift te lezen,

dan wensen wij U ,

veel leesgenot

en tot op één van onze aktiviteiten !

J. Peeters

DE HEEMKRING TIJDENS DE KOMENDE MAANDEN ...

---

15 AUGUSTUS van 09 tot 15 U

ROMMEL- EN AMBACHTENMARKT op en rond de Dorpplaats te Boortmeerbeek.

Personen of verenigingen, die een standplaats wensen op deze markt schrijven naar Gemeentebestuur Boortmeerbeek , t.a.v. J. Peeters, Pastorijstraat 2, 2980 Boortmeerbeek. Inschrijven tot 07 augustus.

26 en 27 AUGUSTUS

HERDENKING 75 JAAR SLAG VAN SCHIPLAKEN

Zaterdag 26 augustus van 14 tot 20 u in zaal Welkom , Bieststraat Schiplaken - tentoonstelling De Slag van Schiplaken

Zondag 27 augustus

Plechtige herdenkingsmis in de kerk H. Familie om 10 u , gevolgd door Bloemenhulde aan het monument op het oorlogskerkhof.

Receptie voor de genodigden in zaal Welkom

In de namiddag 13 tot 20 u tentoonstelling De Slag van Schiplaken en geleide wandelingen in het door de slag geteisterde gebied.

8, 9 en 10 SEPTEMBER 1989

BOORTMEERBEEK IN DE BLOEMEN

Open Deur Dagen in het Administratief Centrum en de Watermolen van Servaes, die voor de gelgenheid in een bloemenpracht worden gestoken. Infostand van de heemkring in de Watermolen. Tevens feeërieke verlichting van de Watermolen.

De laatste herbeg die in het voorgaand nummer besproken werd was deze van Leon van Fikses, later geëxploiteerd door de echtgenoten Constant Van der Aerschot - Van der Auwera. Vermelden wij nog dat deze herberg sinds de exploitatie door voormelden niet meer "In den Nieuwen Barreel" heette doch wel "In het Keizershof".

Laat ons ook toe in dit nummer nog een foto af te drukken van het huis zoals het er uitzag vóór de verbouwing door de echtgenoten Van Camp.

We stappen nu de Bieststraat richting Hever-Dorp in en na enkele honderden meter belanden we links van de straat en naast een doodlopende verharde weg bij

8. Herberg "In de Pint" bij "Pane".

"Pane" was de in 1883 op Boortmeerbeek-Laar geborene Felix Peelos. Hij huwde ca. 1905 met de Heverse Anna Maria Van den Brande, geboren in 1878, zuster van ondermeer Teere Van den Brande, die lang op het Heiken woonde, van Rik waarover we het verder zullen hebben en van Sooi Van den Brande, die in de ouderlijke woning bleef wonen, huis waarin de jongste dochter Maria nog altijd woont.

Korte tijd na zijn huwelijk kocht Felix Peelos het huis van de echtgenoten Felix Van Eersel - Maria van der Seypen, grootouders langs moeders kant van de auteur. Deze laatsten zijn er niet lang eigenaar van geweest. Toen ze het aankochten - de reden en de naam van de verkopers kan de auteur zich niet meer herinneren al weet hij pertinent dat hij er als kind thuis ooit over hoorde spreken - was er reeds een herberg in het huis gevestigd want, om het cliënteel niet kwijt te spelen, hebben de dochters Leonie en Mathilde Van Eersel de herberg een wijle op zaterdag en zondag opengehouden. Vermoedelijk zal het beroep van tapster hen niet danig bevallen zijn en hebben hun ouders het pand dan maar noodgedwongen verkocht aan het jonge en er op beluste gezin van Pane.

Herberg "In 't Keizershof" vóór de recente verbouwing.

Het gezin van Constant Van der Aerschot.

Op deze plaats stond de herberg van "Pane". Een oude foto was niet meer te vinden.

De er voor die tijd normaal uitzierende herberg in het traditionele lage huis hebben we persoonlijk nog goed gekend want ze werd maar in de vijftiger jaren gesloten doch spijtig genoeg werd het huis kort nadien ook gesloopt. Alleen de oude waterput prijkt nu nog als een laatste getuige naast een nieuwbouw.

Juist vóór de jongste wereldoorlog was de herberg nog behoorlijk beklant alhoewel de kinderen, waaronder dochter Jeanne, toen reeds uitgenesteld waren. Het feit dat Felix of "Pane" toen nog schepen van Hever was zal daar wel toe bijgedragen hebben. Als eerste luitenant van burgemeester dokter Richard Coen is Felix Peelos immers een groot deel van zijn leven gemeentemandataris geweest, hetzij in de hoedanigheid van gemeenteraadslid, C.O.O.-voorzitter of als schepen.

"Pane" was een eerder klein, maar sterkgebouwd en vinnig man met een karakter en temperament dat hem zeer geschikt maakte voor de toenmalige dorpspolitiek. Als knaap hield ik niet erg van die "felle" doch verder vriendelijke man. Dat kwam omdat ik thuis gehoord had dat mijn in 1931 overleden vader, die tot de toenmalige Heverse bierpolitiekeoppositie behoorde, ooit in een felle ruzie met hem geraakt was na een politieke discussie in de herberg van Sta Winkelmans, ruzie die resulteerde in een klein hand- en voetgemeen waarin mijn vader uitgesproken het onderspit gedolven had. Eerstens begreep ik dat niet goed, want mijn vader was 1,85 m groot en mocht hij in mijn kinderidee zo een prestigematch nooit verloren hebben (het bleek dat "Pane" rapper was), en tweedens ben ik tot ongeveer mijn 15 jaar sterk op weerwraak belust gebleven al heb ik uiteraard nooit de kans gezien om als wettelijke plaatsvervanger tot een revanchekamp te komen, die ik onbetwistbaar moest winnen. Daarbij had ik dan nog de pech dat ik om de twee jaar mijn prijs door "Pane" uitgereikt kreeg tijdens de plechtige prijsuitdeling in de Heverse gemeenteschool. Als primus van de klas - vergeef me dat ik hier moet pochen - had ik mijn prijs normaal van de burgemeester moeten krijgen, doch in onze klas was die grote eer uiteraard niet te weigeren aan de tweede van de klas, die toevallig de zoon was van de toenmalige gemeentesekretaris. Als kind had ik daar evenwel geen moeite mee want velen van ons hadden een klein minderwaardigheidsgevoel tegenover de "betere" gemeentelijke burgerij.

Toen de "Geitenfretters" (over deze vereniging zullen we het later eens uitgebreid hebben) in de dertiger jaren Bieststraat-Kermis nieuw leven inbliezen stond de herberg sterk in het licht van de belangstelling want de spiegel tent met orgel stond er rechtover in het veld en was langs een brede plank over de tamelijk brede Bieststraatbeek te bereiken.

De kloeke "Pane" die er steeds te gezond en te sterk uitzag overleed in 1960 op 77 jarige leeftijd. Echtgenote Marie overleed in 1963 in haar 85 ste jaar.

De oudste zoon Philibert, thans 86 jaar oud, leeft nog altijd met zijn 84 jarige echtgenote in de Maenrot te Boortmeerbeek. Ze hopen eerlang hun zestigste huwelijksjubileum te vieren. Dochter Jeanne, die de 80 wel zal benaderen, is sedert een tiental jaren weduwe. Zij was gehuwd met ene De Groof uit Boortmeerbeek en week bij haar huwelijk uit naar het Brusselse. Haar oudste zoon, die we als kind gekend hebben - hij was elke zondag met zijn ouders bij "Pane" - bracht het tot generaal bij de luchtmacht. Zoon Jules, postbode en lange jaren ontvanger van de C.O.O. van Hever, bouwde het huis in de Bieststraat waarin dokter Van Gansberghe thans woont. Hij verbleef er tot enkele jaren na het overlijden van zijn echtgenote en week dan uit naar Bonheiden.

We gaan nu een tiental passen verder en belanden langs dezelfde kant van de straat bij

9. Herberg "Bij de Kleine van Sukkes".

De "Kleine" die Petrus Joannes Janssens heette , geboren in 1857 en gehuwd met Pauline Witpas (tante van Jef Witpas, ook Jef Tut genaamd) was ondermeer een halfbroer van Emmanuel (Weil) Sukkes (= Verheyen), die met echtgenote Liza Wauters (Liza van de Snijer) tot omstreeks 1940 op het Heiken woonde en waarvan nog één dochter te Rijmenam aan de Dijlebrug leeft, nl. Pauline, weduwe van Beirre van de Smed. Volgt ge nog ?

De "Kleine" exploiteerde de herberg al geruime tijd vóór 1914. Dat hij ze zelf begonnen is of dat ze vóór die tijd al bestond kon niet met zekerheid achterhaald worden . In ieder geval heeft het jonge

Bij "de Kleine van Sukkes" (in spiegelbeeld)

Hier stond hogervermelde café vroeger

gezin Guillaume Geets - Marie Verschueren (zie deel I) nog in het huis gewoond vóór de "Kleine" er zijn intrek in nam en volgens onze inlichtingsbronnen was er toen zeker een snoepwinkeltje in de woning ondergebracht.

Alhoewel het woonhuis er eerder klein uitzag (het was in ieder geval al oud als wij het leerden kennen) was de gelagzaal vrij ruim zodat er met kermis kon in gedanst worden . Dank zij dochter Marie, die een elegante en mooie vrouw was, had de herberg een ruime klandisie en was het er aangenaam.

Op het einde der twintiger jaren trok de bejaarde "Kleine" bij dochter Marie in, die intussen getrouwd was met Leon Van Langendonck (Leon van Seikkés) en werd de herberg gesloten. Het echtpaar Frans Hendrickx (Frans Steurm) - Pauline Hannes vestigde zich dan in het huis tot bij het overlijden in het begin der vijftiger jaren van de nog vrij jonge Frans. Nadien werd het huis gedurende een goede 25 jaar bewoond door de familie Van der Auwera. Een zoon uit dat gezin sloopte een tiental jaren geleden de woning en zette een nieuwbouw op de grond.

De "Kleine" had twee dochters die als een tweeling in 1887 op de wereld kwamen. Zij overschreden of benaderden beiden de leeftijd van 90 jaar en waren op een bepaald tijdstip de oudste levende tweeling van het land. Zoals vermeld huwde dochter Marie met de jong gestorven Leon Van Langendonck en bouwde het huis dat thans het nummer 100 draagt en waar haar jongste dochter Fienke nog altijd woont. Leonie , het tweede luik van de tweeling, was door de natuur uitermate minder begenadigd. Zij bleef ongehuwd en woonde steeds bij haar zuster Marie in. Tegen alle natuurwetten in overleefde zij haar zuster.

Wij doen nu weer enkele tientallen stappen en kloppen langs dezelfde kant van de straat aan bij

10. Herberg "In 't Smal".

Voor deze herberg lag de benaming voor de hand want een smaller huis hebben we nooit gekend. Het had een gemeenschappelijke

Het huisje uiterst links, palend
aan het grote huis, was de herberg
"In 't Smal". Vrijstaand links ziet
men de zijgevel van de herberg
"Bij de Kleine".

De persoon op de foto is een Canadees
soldaat na W.O.II.

zijgevel met het ruime huis waarin de herberg van Vondel gevestigd was (daarover seffens meer). Omdat we het huisje nog goed gekend hebben (we zijn er echter nooit binnenge-weest) begrijpen we moeilijk hoe daarin een herberg kon geëxploiteerd worden. Ze zal in ieder geval de gelijkvloerse verdieping ingenomen hebben.

Klein of niet ! De herberg was er en ze marcheerde gedurende lange tijd. De exploitanten vóór 1914 waren Rik Van den Brande en echtgenote Joanna Maria Dekeyser ("Poikes"). Rik was een broer van de eerder vermelde Teere, Sooi en Marie van "Pane".

Ge ziet dat in de vroegere landelijke gemeenten bijna iedereen familie was van iedereen.

Irma Van den Brande, die thans nog in het huis met nr. 124 in de Bieststraat woont - feitelijk staat haar huis in de weg, die naar het Walkerengat loopt en verhard is tot aan de woning van M.M.T.-akteur Tuur De Weert- is een dochter van de exploitanten. Zij had ook nog een zuster Jeanne.

Volgens onze bronnen waren de ouders van Joanna Maria Dekeyser al de exploitanten van de smalle herberg. Omdat ze maar een paar meter verwijderd lag van de ruime herberg van Vondel zullen beide herbergen wel ongeveer dezelfde klanten gehad hebben want het was delicaat om in de ene herberg binnen te gaan en in de andere niet. Er was alleen absoluut verbod voor één van de twee als de exploitanten lid of sympathisant waren van verschillende fanfares.

Kort na 1918 werd de herberg gesloten, trokken de exploitanten elders in en vestigde het gezin Boske Janssens - Pauline Verschueren (dochter van de vroeger vermelde Tist Brieël) zich in de woning. Na het overlijden van of het vertrek wegens ouderdom van dat gezin in de vijftiger jaren werd het huisje gesloopt.

We zetten een tiental stappen en belanden bij de bureu

11. De herberg "De Koele Kelder" bij Baetens - Verhoeven
algemeen "bij Vondel" genoemd.

Tot omstreeks 1903 en vermoedelijk van 1885 af werd

deze herberg geëxploiteerd door Regina Janssens, die eerst gehuwd was met ene Jan Francis Troukens. Haar echtgenoot overleed op vrij jonge leeftijd op 11 oktober 1898.

Exploitante Regina moet een toonbeeld van een handelaarster geweest zijn. Zij was mooi, vriendelijk, zeer menselijk en verstandig. Bovendien was haar handelszaak een juweel in die tijd. Op de gelijkvloerse verdieping waren er de mooie ruime herberg en een voor die tijd mooie winkel. Op de verdieping lag een ruime balzaal die vier vensters langs de straat besloeg en dus standing had.

Regina werd weduwe met 5 kinderen, waartussen 3 mooie meisjes, en dus exploiteerde ze de zaak nog vele jaren na de dood van haar man. De enige zoon Guillaume (Jomme) werd na zijn huwelijk biersteker te Binche. Dochter Maria huwde op rijpere leeftijd met een Mechelaar, verhuisde naar Mechelen, waar ze ook overleed. Dochter Ida huwde met Louis Witpas en dochter Roos met een Brusselaar. Dochter Wiske overleed op jeugdige leeftijd.

Op 30 maart 1904 dacht Regina opnieuw een beetje aan haarzelf en hertrouwde met de nog ongehuwde buurman Armand Borghijs ("de Schieëve Medard"). Ze ging dan de iets verder gelegen herberg van diens ouders exploiteren en we nemen dus de draad van dit nieuwe gezin terug op als we seffens die herberg bespreken.

De nieuwe exploitanten van de herberg waarover we het hier hebben werden in de loop van 1904 de echtgenoten Frans Baetens - Serafien Verhoeven. Frans Baetens was afkomstig van Boortmeerbeek-Laar en was een broer van Melle van Louis Deprins (zoon van Kapper) en van de echtgenoot van de Boortmeerbeekse Stans Beek. De toenaam "Vondel" ontsproot uit het feit dat de moeder van Frans Baetens als weduwe hertrouwde met ene Van den Vondel.

Serafien, algemeen Fien Vondel genoemd, was afkomstig uit St Adriaan. Zij was de zuster van de exploitant van de herberg met balzaal die er nu nog ligt langs de steenweg Rijmenam - Haacht. We hebben haar zeer goed gekend als een rijpere doch nog zeer pronte vrouw, die een vriendelijke zelfzekerheid uitstraalde en enigszins aan een vrouwelijke manager of zeg maar chef deed denken. Tot 1914 oefende echtgenoot Frans Baetens het hoofdberoep van rondreizend handelaar in kledingstoffen uit.

De herberg "Bij Vondel", zoals ze er al stond vóór 1914, maar na de brand.

Voormelde herberg stond juist voor het huis Bieststraat 130 (oud huis Van Beersel)

Enkele jaren vóór 1914 en juist na een kermis brandde het huis met de handelszaken quasi volledig af. Het werd heropgebouwd met een ruimere herberg doch ook met meer woonruimte. De bovenzaal werd vervangen door een naast de woning gelegen balzaal van middelmatige grootte. De winkel verdween.

Frans Baetens keerde als opgeroepen soldaat niet terug van het slagveld van de Eerste Wereldoorlog. Fien zette de zaak voort, later met Edward Servranckx, tot bij haar overlijden in 1948. Tijdens de vóóroorlogse periode (vóór 40-45) van de Geitenfretters en ook nog even erna kende de zaak een grote bloei. Ook werden er vele huwelijksfeesten in de zaal gehouden, veelal met tante Leonie Van Eersel als kokkin. Als snaak mocht ik dikwijls met haar meegaan als het 's anderendaags geen school was. Juist vóór Wereldoorlog II werden er ook enkele atletiekcrossen ingericht met echte vedetten (o.a. Mostert en Schroeven). Zoon Remi Baetens bracht het in die jaren tot kampioen van België bij de seniors B.

Op de dagen van de heropgerichte Bieststraatkermissen werden er tot onze grote vreugde tevens velokoersen voor beginnelingen georganiseerd want tot die categorie behoorden toen vele jongelingen uit Hever en Boortmeerbeek.

Vertellen we ook nog dat de plezante Geitenfretters toneelopvoeringen hielden in de zaal. Het waren eenvoudige volkse kluchten van hooguit twee bedrijven. Op 10-jarige leeftijd heb ik er een opvoering meegemaakt die mij - het was de eerste maal en het was reuze - zodanig boeide dat ik er 's anderendaags nog een ruim gedeelte van uit het hoofd kende. De structuur van de klucht en de dialogen waren toch zó eenvoudig. Wat ik nog wist heb ik in een schrijfboek neergepend en in de grote vakantie hebben we dat opgevoerd in het betonnen kot achter de ouderlijke woning. Acteurs waren Jules van den Dries, Frans, Jos en René Van Camp, Oscar Servranckx, ondergetekende en nog een paar bengels. We vroegen een inkomgeld van 25 centiemen en hadden toch een drietal bejaarde vrouwen (meter Marie Van Eersel, Liza van Sukkes en Meen Goris, echtgenote van Victor van Jesuzzes) als toeschouwers. Met de opbrengst gingen we na afloop snel snoep kopen.

Edward Servranckx hertrouwde na het overlijden van Serafien met een Bertine Smets. Ze hielden de herberg nog open tot

het begin der vijftiger jaren. Na de sluiting woonde Warreke Servranckx er nog een-twintigtal jaar. Enkele jaren voor de fusies van gemeenten deed het huis ook tijdelijk dienst als gemeentehuis toen het gemeentehuis in het dorp van Hever binnenin grondig verbouwd werd.

Nadat Warreke bij dochter Mit overleed werd het huis door Van Beersel aangekocht en gesloopt, vermoedelijk om het zicht op zijn handelszaak te verbeteren, want versleten leek het ons helemaal nog niet. Daarmee verdween nogmaals een "monument" uit de "oude" Bieststraat, die eertijds de belangrijkste levens- en amusementsader van de gemeente was. Spijtig ! De oudste dochter Mit van Serafien Vondel overleed recent op het Heiken. Dochter Lena, weduwe Jacobs en echtgenote van Frans Barmans is te Hever goed gekend. Uit haar eerste huwelijk ontsproot de Heverse gemeentesekretaris Frans Jacobs. Dochter Yvonne en Adolphine weken bij hun huwelijk uit naar resp. Wespelaar en Mortsel. Zoon Remi overleed in 1943.

We blijven langs dezelfde kant van de straat en hoeven slechts enkele passen te doen om binnen te gaan in

12. Herberg "In Sebastopol" bij Borghijs.

Van geruime tijd vóór de eeuwwisseling werd deze herberg geëxploiteerd door de echtgenoten Medard Borghijs, kleermaker en Elisabeth Geets, respectievelijk geboren in 1824 en 1823. Het huis zag er uit zoals het er nu nog opgekuist bijstaat en bevatte een ruime herberg en een kleine winkel, links gelegen als ge vóór het huis staat. In de schuur naast de gelagzaal werd bij elke gelegenheid gedanst en dat hebben we nog eventjes meegemaakt.

Voormeld echtpaar had minstens twee zonen, ene die "Neulleke" genoemd werd omdat hij ook kleermaker was en Armand (Medard) die wellicht omwille van een gebrek "de schieëve Medard" als toenaam kreeg. Medard was in zijn jonge jaren leurder met een huifkar en verkocht waarschijnlijk ook linnen en kledingstoffen.

Toen in 1904 onze voormelde Regina Janssens vond dat ze lang genoeg weduwe geweest wasen bovendien haar kinderen groot genoeg geworden waren , hertrouwde ze met de toen 45 jaar oude Armand (Medard). Samen zetten ze de handelszaken van de ouders van Medard verder. Medard zelf, nog vrijgezel zijnde, was de koning te rijk dat hij zulke pronte, verstandige, en talentrijke weduwe aan de haak kon slaan, schonk haar al zijn liefde en genegenheid zodat Regina, die het als vrouw vër had kunnen schoppen met haar Medard nog een eenvoudig maar gelukkig leven sleet.

Als het echtpaar op het einde der twintiger jaren een respectabele leeftijd begon te bereiken lieten zij de herberg over aan neef Leonard Janssens (Nare Tist), zoon van slager Tistje Janssens.

Nare was gehuwd met Maria Deprins uit Boortmeerbeek, zuster van Alfons en Nante Deprins en van de vrouw van Fonske Ottevaere. Regine en Medard bleven echter de kleine winkel exploiteren en scheidden winkel en een paar woonruimten van de rest van het huis af zodat ze er eng maar rustig en privé konden blijven wonen. Tijdens die paar jaren (van 1929 tot 1932) hebben wij het bejaarde echtpaar persoonlijk goed gekend wegens het ruim voldoende aanbod van snoepgoed in hun winkeltje. Als toenmalige straatridders op het Heiken haalden we in die periode allerlei gekke toeren uit op onze fietsen (o.a. al rijdend van fiets verwisselen) tot groot vermaak van de toekijkende grote mensen die ons dan telkens beloonden met een paar centen. Zodra de pot groot genoeg was fietsten we vierklauwens naar Regina ter besteding van onze cash. Soms hadden we vijf centiem tekort voor iets bijzonder lekkers én, omdat we dachten dat de in onze ogen oude Regine niet meer voldoende bij de pinken was én vijf centiem te weinig niet opwoog tegen onze ontzettende goesting, gooiden we het handjevol stukjes van vijf centiem (maar altijd 1 tekort) op de toonbank, graaiden het snoepje als gauwdieven van diezelfde toonbank en stormden met zeer schuldig gevoel en zonder goedendag als hazen naar buiten. Het is maar later dat we ons herinnerden dat Regine dan telkens een lief en begrijpend lachje op haar gelaat toverde en ons nog "ne goeien dag en merci" achterna riep.

Regine overleed in 1932 op 71-jarige leeftijd. Van verdriet stierf Armand Medard amper 10 maanden later in 1933. Na de dood van zijn Regine had hij in feite niet meer geleefd.

De winkel werd dan verdergezet door Nare Tist en diens vrouw Marie. Dit is nog geen geschiedenis want de herberg, laatste getuige van de amusementsstraat, werd maar ca. 15 jaar geleden gesloten, terwijl de winkel maar onlangs door de jongste dochter van Nare toegedaan werd. Nare overleed een tiental jaren geleden, echgenote Marie leeft nog.

Met Nare en vele anderen ben ik in mei 1940 een weekje op de vlucht geweest. Langzaam voortsukkelend geraakten we maar tot Hekelgem. Nare had een hele voorraad sigaretten (lichte Belga) bij zich en stopte mij, toen toch al 15 jaar en half oud, gestaag een pakje toe. Toen heb ik er de smaak van te pakken gekregen. In plaats van dankbaar te zijn - ergens was ik het wel - hebben we nog erg gelachen met zijn toenmalig leed. Van schrik - we werden regelmatig door Duitse duikende Stuka's overvlogen - heeft Nare op die vlucht dagenlang een verschrikkelijke diarree gehad (den afgank zegden we toen), zodat hij om de tien minuten razendsnel in het veld moestduiken. Hij zag zo wit als een lijk. Gelukkig trokken we toen meestal dwars door "oneindige" onbewoonde velden.

We steken nu gewoon de straat over en belanden bij

13. Herberg "bij de Kalot".

Deze handelszaak was, rond 1850 ongetwijfeld één der belangrijkste van Hever en de "kampioen" in de Bieststraat, die toen het amusementscentrum uitmaakte.

De ruime herberg was drie vensters lang en op de verdieping werd alle plaats volledig ingenomen door een voor die tijd "enorme" balzaal, die zes vensters besloeg. Dit is momenteel aan het bestaande huis niet meer te zien omdat bijgebouwen langs de kant van de Ida vermeulenstraat, waarboven de zaal doorliep, intussen afgebroken zijn. Op het thans nog duidelijk zichtbare driehoekje, gevormd door de gevel van het huis (richting dorp),

de Bieststraat en het wegeltje naast de eigendommen van de erven Sooi Servranckx (Van Nantes) lag een kegelbaan, die zeer populair was in die tijd.

In deze herberg werd in 1854 de eerste Heverse fanfare ("De Arend") opgericht, die gegroeid was uit een zangkoor. Een scheuring, die zich een kleine twintig jaar later voordeed had de oprichting van de fanfare "Vrijheid en Standvastigheid" tot gevolg. Deze laatste nam haar intrek bij "de grote Wauters" aan de Statie. Waarom de oorspronkelijke fanfare, die later "Albert" ging heten, ook bij de Kalot wegtrok om naar de Ouden barreel te verhuizen, is ons tot op heden onbekend. Misschien kunnen lezers opheldering verschaffen ?

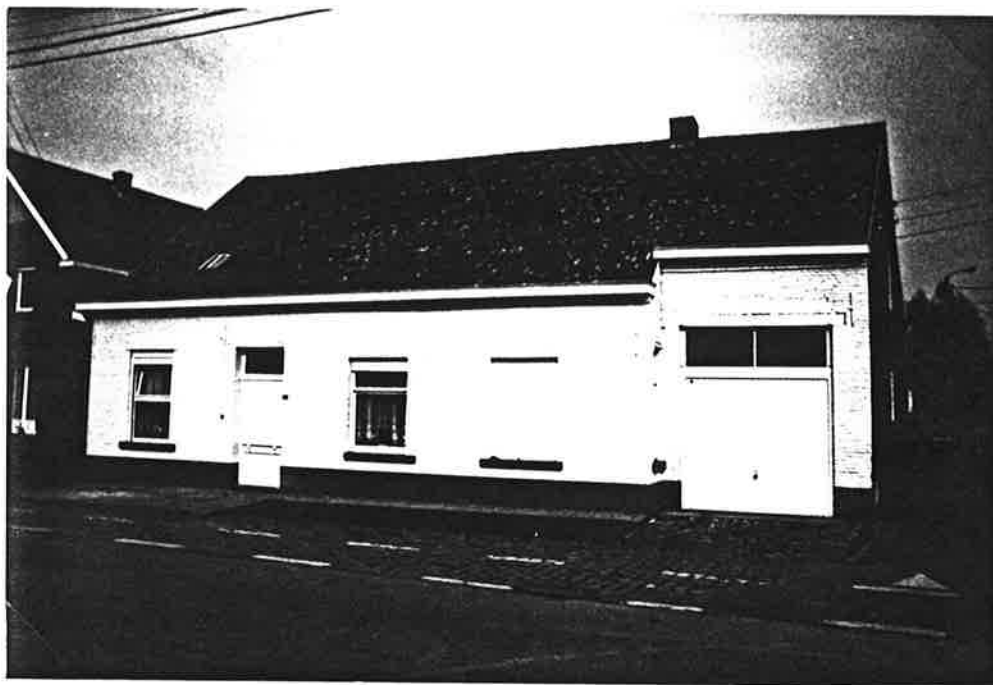
Met de kermis trok de Kalot heel veel volk. Het krioelde er ondermeer van muizenaars, die misschien wel een eeuw lang massaal naar Hever-kermis gekomen zijn. Die kermis was een hoogdag voor Muizen. Bovendien was de herberg tot in een ruime omgeving gekend omdat de kinderen van het toenmalige exploitantengezin graag meededen, overal naar toe trokken waar iets te doen was en dus vele relaties maakten. Zij begrepen beter dan wie ook het gezegde "Leven en laten leven".

De Kalot - Guillaume Hannes - werd geboren in 1831 in Hever (zijn geboorteakte werd echter niet ingeschreven) en overleed er in 1910. Hij was de zoon van Hannes J.B. en Somers Maria Francisca. Zijn vrouw, Anna Elisabeth verlinden, zag het levenslicht in 1825 en overleed in 1917. Zij was dus 92 jaar oud, wat toen fantastisch oud was. Zij was de zuster van de veldwachter Verlinden.

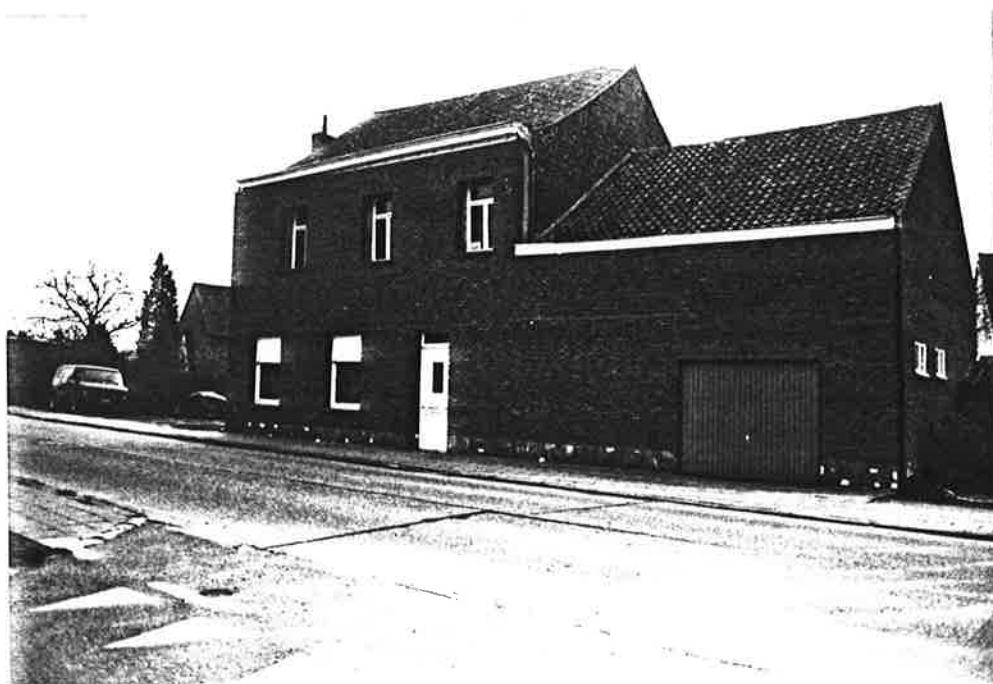
Hun dochter Cornelia, die later huwde met ene Jef Van Loo, heeft de doening nog geëxploiteerd tot minstens 1914, eerst als alleenstaande ongehuwde, later met haar echtgenoot.

Het gezin Hannes - Verlinden had 6 kinderen, die in de periode 1855 - 1865 het levenslicht zagen.

Zoon Livinus, te Hever "Boer Kalot" genoemd, huwde met Mathilde Anthonis (Van den Baste) en woonde steeds in de Bieststraat in het huis waarin dochter Victorine nog steeds verblijft.

Herberg "In Sebastopol" van Brghijs
en later Nare Tist.

Herberg "Bij de Kalot", de meest befaamde
in periode vóór 1914.

68

Zoon Mon week uit naar Brussel, waar hij een bloeiende kapperszaak opende. Hij zou tijdens W.O. I verstandsverbijstering gekregen hebben. Zijn weduwe, een lieve en voor de tijd moderne dame, overleed juist vóór het uitbreken van W.O.II.

Dochter Pauline, die in 1932 overleed, huwde met Frans Geets, Sus van Stagges, die in 1939 stierf. De dochters Irma en Maria wonen nog altijd in het in 1913 herbouwde huis naast de vroegere Bieststraat-halte aan de spoorweg.

Dan waren er nog de dochters Victoria (Toeër) en Roos, waarover we weinig weten. Dochter Cornelia hebben we al vermeld.

Juist na 1918 werd de herberg aan de echtgenoten Jef Van Aerschot - Maria Theresia Van den Weygaerden (Jef en Trees de Stoker) verkocht. Jef kwam uit Haacht. Trees was van Elewijt afkomstig. Zij houden de doening nog open tot het einde der twintiger jaren, wanneer hun dochter Irma trouwt. Zij week bij haar huwelijk uit naar Heffen. Verder waren er de dochters Maria, gehuwd met Rik Van den Dries; Fien, die naar Brussel uitweek (een zoon hiervan hebben we nog goed gekend) en Germaine.

Vaststelling na de 13 besproken herbergen.

Omstreeks de eeuwwisseling waren er te Hever dus 13 herbergen gevestigd over een afstand van nog geen kilometer tussen de leuvense vaart en de hoek gevormd door Bieststraat en Walkergatweg. Hever moest dus niet onderschat worden en kon de vergelijking met buur boortmeerbeek best aan.

Thans is er over deze afstand, en zelfs verdergaand tot Hever-dorp, geen enkele herberg meer te vinden. Van een evolutie gesproken ! Deze is grotendeels op rekening van de T.V. te schrijven, al zitten de "geëmancipeerde" vrouwen er ook voor iets tussen. Is het U tevens opgevallen wat de Bieststraat en een stukje van de Leuvense Steenweg toen moeten betekend hebben op amusementsgebied ! Dertien herbergen, daarbij ruime danszalen in den Ouden

Barreel, bij Tist Brieël, bij Vondel en bij de Kalot .

Weet ge dat Hever-kermis toen in de Bieststraat gehouden werd, en dat daar ook een foor stond en zelfs een spiegeltent naast de oude boerderij van Servranckx (Pierrekens) aan de steenweg ? In het dorp was er met kermis helemaal niets te doen omdat er geen enkele danszaal was. Later zijn er die wel gekomen.

Het enige wat nog aan Bieststraat-kermis herinnert is de processie-gang. Afwisselend gebeurt die in het dorp over Hoogstraat en Ravesteinstraat en naar het kapelletje aan de hoeve van Servranckx (van Nantes) in de Bieststraat.

Geleidelijk aan werd dus het accent verlegd en verloor de Bieststraat aan belang op amusementsgebied. Toch waren er op het einde der dertiger jaren nog steeds 6 herbergen. De oprichting van de "Geitenfretters" , die van bij Vondel Bieststraat-kermis terug invoerden, betekende een nieuwe en niet onbelangrijke stimulans. Het duurde echter weer maar een tijd. In de vijftiger jaren toen de maatschappijrevolutie met de niet te stuiten opkomst van wagen en T.V. volop gestalte kreeg, begon de Bieststraat opnieuw te verwijnen en zou ze spoedig alle leven verliezen.

In die werkelijk oude straat is ook veel minder veranderd dan in de meeste andere wijken van het dorp. Er werd ondermeer weinig gebouwd omdat er weinig bouwgronden beschikbaar kwamen. Quasi alle grond was er landbouwgrond. Wilt ge U eens amuseren ? Wel, tel dan eens het aantal mensen dat in de Heverse Bieststraat woont. We zullen U helpen, het aantal kiesgerechtigde bewoners (echte volwassenen dus) bedraagt er ongeveer 240. Distilleer daar uit ook eens het aantal aktieven (niet-gepensioneerden) . Volgens ons zijn het er hoop en al 98. Die straat is dus oud ! Het is een schoolvoorbeeld van de vergrijzing van de bevolking en een veeg teken voor de uitbetaling van de pensioenen in de toekomst.

Wordt vervolgd.

Georges Wouters

GROTE HOUTVERKOOP OP GOTTENDIJS.

Tot vóór twintig à vijfentwintig jaar werden in het kader van het onderhoud der bossen het onderhoud en de overtollige en zieke bomen periodiek verkocht.

Op deze koopdagen waren er toen genoeg liefhebbers (o.a. mijn grootvader) in overvloed te vinden.

Genoeg mensen hadden toen nog erwtrijs, boonhoutstokken of gewoon brandhout voor de kachel nodig.

De moderne tijd deed de vraag naar zulk afgedankt hout echter drastisch dalen. Bijna iedereen ziet liever een stuk gazon in de tuin dan wel enkele gewenten bonen of erwten.

Ook de vraag naar brandhout ging bergaf... tot we halfweg de zeventiger jaren geconfronteerd werden met de petroleum-crisis en de stijgende energieprijzen en zowat iedereen zich geroepen voelde om houthakker te gaan spelen om het hout als het zwarte goud te gaan ontginnen. Ruzie binnen de olieproducerende landen heeft ook hier het tij weer doen keren en nu raakt men het brandhout aan de straatstenen niet meer kwijt.

Een goede tweehonderd jaar geleden was dit gans anders. Bijna 95% van de bevolking leefde van de landbouw en had het hout nodig als hulpmiddel bij de uitoefening van de boerenstiel.

Voor de verwarming was iedereen aangewezen op hout. De jaarlijkse koopdagen, ingericht door de eigenaars van bossen, kenden dus danig sukses.

Grondeigendom was toen grotendeels in handen van enkele (groot) grondbezitters.

Zij hadden dan ook een quasi-monopolie over de verkoop van het hout.

Zo hield de eigenaar van het kasteel "Gottendijs", de baron Van Heembeek, die merendeels in zijn huis in de Augustijnenstraat te Mechelen woonde, via zijn rentmeester elk jaar in de herfst een koopdag om het hout uit zijn bossen te verkopen aan de meest biedende.

Van de koopdag, ingericht op 25 november 1777, vinden we onder S.A.M. , varia 264 in de rekening van J.G. Van den Bossche, rentmeester tegenover Baron Van Heembeecq, de verkoopvoorwaarde en de uitslag van de koopdag.

"Voorwaarden ende conditien waer op dat d'heer Jacobus Gerardus Van den Bossche als rentmeester van den heere Baron van Heembeek etc. aen de meestbiedende publiquelyck presenteert te vercoopen de naerbes. bleek eesters, truncken ende schaerhout op de conditien naervolgende:

In den eersten dat het naerbes. haut van date deser sal staen ten peryckel ende risico van de coopers.(1)

Item sullen de coopers hun moeten contenteren met de ordinaire wegen tot het uytvoeren van hun haut sonder eenige nieuwe wegen te mogen maeken sonder consent van den vercooper. (2)

Item word het naerbes. haut verkocht in wisselgeldt dan in cas de coopers hunne coopsomme comen te voldoen ten hier naer gelimiteerden teyde sullen alsdan gestaen met courant geldt ende anders niet.

De coopers moeten hunne coopsommen voldoen in handen van den vercooper binnen de stadt Mechelen te Bamis van den toecomenden jaere 1778 sonder voorder dilay ende in cas daer over eenige maeninge soude moeten gebeuren, sullen voor ieder maeninge alsnog moeten betaelen twee scheltingen. (3) (4)

De coopers sijn gehouden hun gekocht haut van den grond te amoveren den weecken onderslaghs ende het schaerhaut tegens uytgaens meert ende de bleek eesters voor St. Jan daer naer op verbeurte van 't haut 't gene naer date sal bevonden worden.(5)

De boomen in de dreve sullen van den grond moeten geamoveert worden voor lichthmisse naestcomende oock op verbeurte als voren.

Indien in 't oproepen eenig abuses opte verschil quaeme voor te vallen so sal hetselve instantelyck door den notaris deser condities worden geredresseert sonder contradictie van iemand.

De coopers moeten sonder costen promptelyck betaelen voor conditierecht ende boschpenninck gelyck hieronder aen iederen coop geannoteert staet, mitsgaeders voor iederen gulden der coopsommen eenen stuyver. (6)

De coopers sijn gehouden voor hunne coopsomme instantelyck te stellen suffisanten borge ten contentement van den vercooper, renonceerende de borgenten dien eynde aen de benef.ord.et excuf. dies domini notario onderricht. (7)

In cas de coopers in faute bleven promptelyck te stellen suffisanten borge, soo sal de vercooper al sulcke ingekogte coopen mogen hervercoopen sonder tegenseggen van iemand. (8)

De coopers sijn gehouden 't hunne coste behoorelyck te vullen de putten van de andere boomen, mitsgaeders opsetten de canten. (9)

De coopers moeten van 't naerbes. haut 't gene thienden subject is thiende geven.

De coopers van bleeck eesters en sullen geen gesagh hebben aen eenig eycken haut dan alleenlyck aen weeken onderslag ende sullen geene andere boomen mogen cappen dan de gene geschalmt sijn op de verbeurte van de selve ende bovendien te moeten goed doen de dry dobbel weerde van ieder gekapt stuck. (10)

Item de coopers van de naerbes. bleeck eesters sullen de schorse rontsomme wel moeten doorkappen op dat de selve niet en scheure ende langs dien kant het uytschieten van de tacken niet belet en worde. (9)

Item sullen sy de tacken moeten rondcappen op dat het water gemackelyck kan afloopen en de sullen op geene staecken mogen half hautdieven nogh te stapelen op verbeurte van hetselve, ende de coopers sullen wel moeten gaedeslaen, dat sy in het afcappen ofte vallen der boomen geene jonge eesters en comen te breken ofte quetsen ten welcken eynde sy sullen mogen gebruycken eenen haeck om de selve bequamer neder te trecken mitsgaeders en sullen van het steunhaut geenen fagoo mogen maecken, dan alleenlyck mutsaert daer toe gebruyckende eenen ronden weecken band, sonder daertoe te mogen cappen eenige eycken ofte weecke platte banden. (9)

Naer allen 't welck de coopers ende hunne borge hun beloofte hebbende te sullen reguleren hebben daer voren verbonden hunne respective personen ende goederen ende voorts onwederroepelyck geconstitueert om te compareren voor den Souvereyne Raede van Braband, eerw. heeren schepenen deser stede ende alomme elders daer 't versocht sal wesen ende aldaer 't gene voors. vernieuwende de gebreckelycke constiteranten insonderhave dier volontairelyck te doen ende laeten condemneren met costen, alles onder voorder verband, gelofte ende renoviante als naer recht.

Item sullen de coopers gehouden sijn de putten der opgaende boomen te cappen uyt den grond behoorelyck te vullen als den boom gecapt word, mitsgoeders de canten opsetten als voor.

Faute dies sal den cooper voor iederen put niet behooryck toegedaen verbeuren seven stuyvers." (10)

Volgt dan de lijst van de verschillende kopen met de toewijzing :

Eersten coop.

conditierecht 1-8
bospenning 3-0
schalmgelt 0-3

Drijenseventigh bleeckboommen met den weecken onderslag die schalmt sijn in het beggijnders bosch, subject aen thiende ende 7 bleeckboomen die geschalmt sijn in de kanten van 't selve bos vrij van thiende, dus saemen 80 bleeckboomers.

133-0

Jan Peeters Hofstade

2e coop.

c.r. 0-14
b.p. 0-15
s.g. 0-1

18 bleeckboomers met den weecken ruysseleinck die geschalmt syn in den Bosch lant kant vrij van thiende

20-0

Francis Van den Bergh Muysen

3e coop.

c.r. 0-14
b.p. 0-15
s.g. 0-3

Bestaet in een half bunder elsen ende weeckhout staende op den nieuwen rentmeester subject aen thiende uytgenomen de canten in 4 zeyden met 52 bleeckboomkens waer van eenen in de canten vrij is van thiende

21-0

Jan Peeters Hofstade

Het schaerhout staende aan den papenbosch.

1e coop.

c.p. 0-14

b.p. 0-10

Beginnende tegens de blockstraete negen
panden vrij van thienden.

33-10

Sieur Jacobus De Croes, Mechelen.

2e coop.

c.r. 0-14

b.p. 0-10

Negen panden vrij van thiende 33-10

Hendrik Moons, Muysen.

3e coop.

c.r. 0-14

b.p. 0-10

Acht panden op den selve bosch vrij van
thiende 23-10

den selve Hendrik Moons

Borg voor desen ende synen voorgaende coop

Joseph Timmermans Muysen.

4e coop.

c.r. 0-14

b.p. 0-10

Seven panden op de selve bosch vrij
van thiende 17-0

Borge : Jan Bapt. Crol, Hever

5e coop.

c.r. 0-14

b.p. 0-10

Ses panden op den Meerbeeckse Hoek
vrij van thiende 29-10

Jan Peeters, Hofstade

Borge voor desen ende syne voorgaende
twee coopen: Judocus Jacobs Hofstade.

6e coop.

c.r. 0-14

b.p. 0-10

Ses panden op den selven bosch vrij
van thiende 34-10

Jan Troukens, Hever

Borge : Peeter van Horenbeeck, Hever

7e coop.

c.r. 0-14

b.p. 0-16

Den restant op den selven bosch vrij
van thiende 25-0

Francis Van den Bergh, Muysen.

8e coop.

c.r. 0-14

b.p. 0-15

Het elsenhaut op den kant van den
rentmeester vrij van thiende, te cappen
twee duym boven de grond. 20-10

Francis Van den Bergh, Muysen.

Borg voor desen ende syne voorgaende twee
coopen Jacobus Van Dyck, Muysen.

Bossen van het land genaemt den Langen Bempdt.

1e coop.

c.r. 0-14

s.g. 0-3

Drij abeele, eenen esch ende eenen olm

13-0

Jacobus Van Schel, Elewijt.

2e coop.

c.r. 0-14

s.g. 0-3

Twee abeele boomen

15-0

Peeter Vervloet, Elewijt.

3e coop.

c.r. 0-14

s.g. 0-3

Twee abeele boomen

24-0

Denselve Peeter Vervloet

Borg voor desen ende den voorgaande coop

den voors. Jacobus Van Schel.

4e coop.

c.r. 0-14

s.g. 0-3

Dry abeele boomen

19-0

Den voors. Jacobus Van Schel.

5e coop.

c.r. 0-14

s.g. 0-3

Twee abbeele boomen 10-0
 Den selve Jacobus Van Schel
 Borge voor desen ende sijne voorgaende
 twee coopen, den voors. Peeter Vervloet.

Tronckboome aen 't selve land.

6e coop.

c.s. 0-14

s.g. 0-3

Vijf willige ende twee abbeeltiens 5-0
 Guilliam Verhasselt, Gottendijs (11)

7e coop.

c.r. 0-14

s.g. 0-3

Negen willige troncken 5-10
 Den selven Verhasselt

8e coop.

c.r. 0-14

s.g. 0-3

Acht willige troncken 4-0
 Den selve Verhasselt

9e coop.

c.r. 0-14

s.g. 0-3

Ses willige troncken 8-0
 Den selve Verhasselt

Aldus publiquelyck verkocht op Gottendijs onder Hever jurisdictie van Mechelen ter presentie van Sieur Jacobus De Croes, Guilliam Van Kelst ende meer andere als getuygen desen 25 november 1777.

Waeren ondertekent J.G. Van den Bossche, Jacobus De Croes ende met een cruysken waerby geschreven stont d'mercq van Guilliam Van Kelst.

Adriani, notaris. "

De voorwaarden waaronder Jacobus Gerardus Van den Bossche als rentmeester van de oude baron Van Heembeecq de houtkoopdag inricht zijn niet van de soepelste.

- (1) Vooreerst wordt het risico (o.a. van diefstal of beschadiging) van de dag van verkoop af bij de koper gelegd.
- (2) Om hun gekocht hout weg te halen mogen de kopers uitsluitend de bestaande wegen gebruiken tenzij ze toestemming krijgen van de verkoper om het anders te doen.
- (3) De koopsom moet in courante munt ten huize van de verkoper betaald worden vóór 01 oktober.
- (4) Elke aanmaning tot betalen zal gebeuren ten laste van de koper.
- (5) De kopers zijn aan een bepaalde termijn gehouden om hun gekochte hout te verwijderen. Overschrijden ze deze termijn wordt hun koop verbeurd verklaard.
- (6) De kosten van de koopdag, omgeslagen over de waarde van elke koop, dienen contant op de koopdag betaald te worden.
- (7) Bovendien dient elke koper een borg te zoeken, die de verplichtingen van de koper op zich neemt indien deze laatste de koopsom niet kan voldoen. Deze borg moet de goedkeuring van de verkoper genieten.
- (8) Indien geen borg ter koopdag gevonden wordt, wordt de koop ogenblikkelijk opnieuw verzocht.
- (9) De kopers moeten proper en nauwgezet te werk gaan bij het weghalen van het door hen gekochte hout.
- (10) Beschadiging van houtgewas, niet begrepen in hun koop, of onzorgvuldig werk heeft een fikse schadevergoeding tot gevolg.

(11) Guilliam Verhasselt was de pachter op de hoeve van het kasteel Gottendijs. Volgens de hier opgemaakte staat was hij vrijgesteld van het zoeken van een borg. Er moet een zekere vruchtbaarheid aan de koopdag gegeven zijn. We vinden namelijk kopen uit alle omliggende dorpen: Hever zelf, Muizen, Hofstade, toen nog een deel van Muizen, Elewijt en zelfs van Mechelen. In de rekeningen van de rentmeester vinden we dan ook de betaling van het aanmaken van aankondigingen van de koopdag. Aan de kopers werd ook een pot bier betaald na de koopdag (cfr. de rekening van J.G. Van den Bossche).

Vinden we hier dan ook niet het stramien terug van een openbare verkoop door een notaris in onze dagen?

- Een algemene bekendmaking .
- Een gedetailleerde opsomming van de lasten en beschrijving van het te koop aangeboden.
- De kosten van verkoop moeten door de koper dadelijk betaald worden.
- De (goeie ?) gewoonte vanwege de verkoper om de koper een pint te betalen.

Beknopte woordverklaring.

Abeel : populier of dennenboom

fagoo : takkenbos

O.L.Vr. Lichtmis : 02 februari

St. Jan : 24 juni

Bamisse : 01 oktober St. Bavo, gebruikelijke vervalddag van huur e.d.

Jan Peeters.

VIJFTIG JAAR LATER OF : " WAT GEBEURDE ER ALLEMAAL IN 1939 ?"

(2de kwartaal)

1. uit de gemeente.

Geboorten (01/04 - 30/06/39)

a. Hever

Paulina Alfonsina Maria Vanderleyden; Eduard Frans Jan Beullens; Maria Lowieza Vanhalle; Magdalena Georgetta Jacqueline Wellens; Juliaan Ceuleers.

b. Boortmeerbeek

Madeleine Mariette Antoinette Van Bael; Jannine Peeters; André Corneel Leonard Mispelters; Gaston Alfons Ottevaere; Eduard Corneel Louis Staes; Simonna Louisa Schoeters; André Marie Cauwenberghs; Robert Georges François Deleus.

Huwelijken

a. Hever

Geets Gerard Victor (Hever) met Serapjina Victorina Hendrickx (Hever); Glorie Frans Cornelis (Keerbergen) met Solie Josephina Amelia Bertha (Hever); Deprins Frans Albert (Schiplaken) met Kussener Paulina Prosper maria (Schiplaken); Chevalier Carolus Emilius (Bonheiden) met Geets Paulina Catharina (Hever); Op de Beeck Eustaas Jozef (St Katelijne Waver) met Geets Bertha Philippina Maria (Hever); Janssens Henricus Ludovicus (Weerde) met Hendrickx Maria Theresia (Hever); Eraly Joannes Josephus (Werchter) met Van Rompaey Maria ludovica Celina (Schiplaken); Poelmans Bernard (Hofstade) met Decuyper Isabella Albertina (Hever); Buelens Benedict Carolus (Hever) met Van Goolen Ludovica Maria (Hever); Schoeters Jozef Gregoor (Boortmeerbeek) met Peeters Anna Louise (Zandvliet); Verlinden Joannes Constantinus (Keerbergen) met Vander Borgh Maria Joanna (Boortmeerbeek); Van den Camp Jan Frans (Muizen) met Somers Elisabeth Julia (Hever)

b. Boortmeerbeek

Vercammen Petrus Josephus (Kampenhout) met Vandermeiren Maria Josepha (Wespelaar); Verschoren Jozef (Baal) met Van Roost Angelina Josepha Antonia (Boortmeerbeek);

82

Derua Julius (Kampenhout) met Deprins Julia Bertha (Boortmeerbeek); De Laet Frans Edward (Berg) met Goovaerts Catharina Amelia (Boortmeerbeek); Soudan Emile Marie Gomair (Wespelaar) met Vanderleyden Anna maria (Boortmeerbeek); Verlinden Victor Eduard (Boortmeerbeek) met Oortman Carolina Augusta (Berg); Peeters Julius Franciscus (Kampenhout) met Schoeters Anna Maria Octavia Emma (Boortmeerbeek)

Overlijdens

a. Hever

Henricus Somers (82 j.); Pieter Jan Alfons Ceuleers (38 j.); Maria Paulina Van Horenbeeck (62 j.); Guido Alfons Cecilia Igné (9 m.); Maria Josepha Domin (75 j.); Maria Catharina Verlinden (73 j.).

b. Boortmeerbeek

Jean Joseph Leon Van Rillaer (1 j.); Jozef Victor Collin (78 j.); Francisca Irmina Nestor (34 j.); Adrianus Leo De Cock (55 j.); Joannes Franciscus Crauwels (75 j.); Joanna Maria Devos (63 j.); Pierre Guillaume Louis (57 j.); Bertha D'Hoogh (27 j.); Catharina Clementina De Winter (46 j.); Joannes Ludovicus Perremans (72 j.); Louis Maria Michel Coosemans (4 j.); Frans Jules Jacobs (1 j.).

3. Internationale gebeurtenissen.

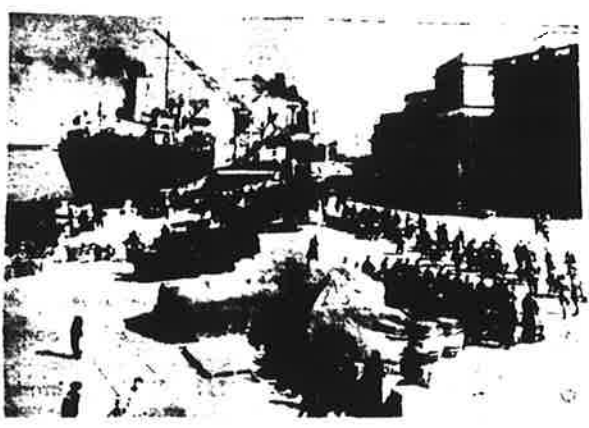
- De verenigde Staten erkennen het nieuwe Franco-Spanje en ze gaan over tot diplomatieke betrekkingen met het nieuwe regime. Op dat ogenblik interesseerden de Verenigde Staten zich nog maar enkel op handelsgebied voor het ontredderd Europa, dat weldra zou ontploffen.
- In Duitsland worden de 10- tot 18-jarigen verplicht om tot de Hitlerjugend toe te treden. Niet moeilijk om dan een grote jeugdbeweging te hebben. Met de huidige jeugd zou het toch iets moeilijker gaan.
- Na de bezetting van Albanië door de Italiaanse troepen roept koning Victor-Emmanuel III zichzelf uit tot koning van Albanië. Wat een lef! Mussolini had al het werk gedaan.

troepenbewegingen worden gesignaleerd aan de Zwitsersche grens en in de richting van Polen.

ONRUST IN

In Italië

De troepen van de verdichtende legioenen... De troepen van de verdichtende legioenen... De troepen van de verdichtende legioenen...

De ontzending der Italiaansche troepen in de haven van Durazzo. (Bellogram.)

Bulgarië neemt een sleutelpositie

ROEMENIE ZAL ONDER DRIE BOMEN... DE VERHOERING VAN BEDDELD OM OORLOG... YUOO-SLAVIE TE VERI... De Engische pers... Het druppelt... Turkische... moment, dat elke aanslag... land van Engische... uitlokken. Ook... den aanval op Albanië... van Oostenrijk... zijn, om tot een... te treden, zullen overvaren... Bulgarië neemt... positie in, wat naar... zich schaaft aan de... front... Er wordt dan ook... dat men het voor Bulgarië... het... da... zou doen op den... Heel de politiek van...

De Reactie in het Buitenland

COMMUNIQUE VAN DEN CABINETRAAD... Na afloop van den Britischen... national van Zaterdag... volgende mededeeling... Een toekomst der... materien in de oomsigelijkheid waren...

Verdachte

VOLKSDAGBLAD Bureau: 12, OUDE BRUSSELSTRAAT, 12, MECHELEN TELEFOON 13114 DE NIEUWE REGEERING De Fransche "Pa" door brand Brandstichting Twee... (Includes a group photo of the new government members and a list of names: General DENIS, P. E. JANSON, PIERLOT, DEVEZE, MARCK, M.-H. JASPAR, MONT-LYNDEN, GUTT, DUESBERG, DELFOSE)

een eeuw onafhankelijkheid Adolf Hitler

- Engeland en Frankrijk, nog voldoende pretentiefus doch zeer zwak, geven Roemenië en griekenland waarborgen tegen een mogelijke agressie van Duitsland en Italië. Pokerbluf helpt soms, maar niet bij hitler.
- Hitler zegt de Brits-Duitse vlootovereenkomst en het Duits-Pools vriendschapsverdrag op. Stap voor stap komt hij dichterbij zijn doel.
- Stalin vervangt de minister van buitenlandse zaken Litvinow door Molotov. Niet belangrijk, denkt ge. Toch wel, die daad had een grote weerslag op de toekomst.
- Spanje verlaat de Volkenbond. Waarom ? Het nieuwe regime werd toch vrij algemeen erkend.
- Binnen de Socialistische Internationale ontstaat een grote crisis. De Belg Louis de Brouckère stapt ondermeer uit de dagelijkse leiding. Crisis is troef in 1939.
- Op moederkensdag worden in Duitsland erekruisen uitgereikt aan moeders met veel kinderen. Arme moeders! Men moest er alleen slachtvee hebben.
- Duitsland en Italië sluiten een staalpact. Staal is in dit geval synoniem van militair.
- Koningin Wilhelmina van nederland brengt een officieel bezoek aan België. Koning Leopold vond haar wel wat oud.
- Duitsland sluit een non-agressieverdrag met Estland en Letland. Begrijp dat nu maar ! De olifant bevreedt^d voor een muis.
- George VI zet als eerste Britse vorst voet op Amerikaanse bodem. Goed gezien. Engeland zal Amerika rap heel erg nodig hebben.
- Japan blokkeert de Britse en Franse concessies in Tianjin. We weten Tianjin zelfs nu nog niet liggen, maar we weten zoveel te beter dat Japan grote goesting kreeg om met Hitler mee te spelen.
- Te Parijs vinden Brits-Franse militaire besprekingen plaats. Het neutrale België gaat niet in op de uitnodiging om mee te praten. De intentie was goed, maar ons landeke was toch zó geschikt om er snel doorheen te trekken ondanks de toenmalige slechte wegen.
- De Sovjet-Unie staat een lening van 150 miljoen dollar toe aan China om er in rusland wapens en munitie mee te kopen. Door levering van thee en wolfram aan rusland zal de lening terugbetaald worden. We begrijpen er niets meer van. Twee jaar later

zal Rusland zelf enorm veel wapens nodig hebben ^{en geen tijd} om gezellig thee te drinken.

3. Nationale gebeurtenissen.

- De katholieke en liberale partijen winnen de vervroegde parlementsverkiezingen. Rex lijdt een verpletterende nederlaag maar het V.N.V. gaat lichtjes vooruit. Hubert Pierlot vormt dan ook een katholiek-liberaal kabinet, dat dichter tegen de oorlog staat dan het beseft.
- De Belgische architectuur met Henry Van de Velde en Leon Stijnen oogst sukses op de wereldtentoonstelling van New-York. Niet abnormaal. De Belg wordt toch geboren met een baksteen in de maag.
- Opnieuw gebeurt er een dijkbreuk aan het Albertkanaal. Honderden hectaren lopen onder water. Waarom gebeurde dat niet in mei 1940?
- Koning Leopold opent in Brussel het nog bestaande Bordetinstituut en de Paul Hégerkliniek.
- Te Kortrijk wordt een socialistische guldenporenviering gehouden. Sprekers zijn : Herman Vos, Hendrik De Man, August Vermeulen, Gust Balthazar, Camiel Huysmans en -jawel- de Waal Arthur Gailly. Zeer eigenaardig ! Was de volksheld Jan Breydel al een socialist ?
- Het gezag over het leger wordt grondig aangepakt. Daar was men dan toch mee op tijd. De militaire raadgever, generaal Van Overstraeten, doet voorstellen waarover de opperbevelhebber, nl. de koning, beslist. Deze laatste laat zijn beslissingen uitvoeren door de chef van de generale staf, luitenant-generaal Van den berghen. Die Van Overstraeten kleefde een drollige strategie aan. Hij beschouwde dekking als bijkomstig. Als soldaat in een oorlog zouden wij aan niets anders denken.

4. Gevarieerd "kleiner" nieuws.

- Moord in een Mechelse bioscoop. De genaamde M. Stevens komt de zaal binnen, zet zich naast een jongedame en wordt ogenblikkelijk doodgeschoten door de 27-jarige Pauline V., die achter hem zit. Wat zat daar allemaal achter ?

kingen ou

n Engeland en
igen van Molo-
de waarborgen
lgens Rusland.
zijn opgelost.

een protocol aan het verdrag
gen, dat niet met het ver-
bicoord zal worden tenside
en van de Baltische staten
i van naties zoals Polen en
te oerbiedigen, die niet gaar-
t hun banden met Rusland
maakt worden.
ere moeilijkheden zijn blijk-
onnen.
zou er in toestemmen dat
staven van de drie mo-
sikander raadplegen zoodra
getwekend zal zijn, tensid-
te komen aan den dringen-
van Rusland om het ver-
an kracht te doen worden
ultaire overeenkomst op-

De geweldige Dijkdoorbraak aan het Albertkanaal te Hasselt

Een treffend beeld van de verwoesting die aangericht werd bij de dijkbreuk te Hasselt.

De verwarde Het Tien diplo

De bespre

De verwarde
Het Tien
diplo
De bespre

had en bewees dat de jonge
kickt bij de wieg van zijn baby.
a een zekere Martin, aan boord
t met het aneren van de machi-
Hij verklaar-
nderdaad, Franck is mij wel de-
: komen vinden en heeft mij ge-
st of ik geen tang had om een
herstelling aan een elektrische
g te doen. Daar ik geen dergelijk
tuig in mijn bezit had heb ik
aangeraden een elektricien aan
ruker en hem tevens gezegd waar
mand vinden kon. Hij haatte mi-
de schoulers eens op en zegde
dan zal ik dien maar gaan
kiezen.

at van een anderen kant aan Ce-
franck is ten laste gelygd: dat
gewacht moet hebben met het
te geven. Daarop antwoordde-
ingen, dat hij zich datelyk naar
staats van den brand begeven
en meende goed te doen zelf-
ogenhikkelyk in actie te schom-
ing te kunnen voorkomen. De
r werd inderdaad aangetroffen op
genhik, dat hij reeds met een
het vuur aan 't bestrijden was
vertraal. Dit gebeurde door een
el vreesde dat dat voor hem
al vernield werd.

EN KAN NIET AAN ZIJN SCHULD GELOOVEN

is met een groote vreesde-
dit voor menschen van Le Havre
a verache lene matroos de aan-
ing van Franck hebben verto-
Zij kunnen niet gelooven dat de
n ook maar voor iets schuld
en willen in geen geval aenne-
dat bij moedwillig brand zou ge-
hebben.

r wat zijn gedrag betreft is er
kwaad van Oscar, die 19 jaar
is, te vernemen.

z zeggen heer en mevr. Magna-
en hun zoon, die een restaurant
in de rue de la Harpe te Parijs
veenen hun vader is ten laste
schuldig zijn:

(Zie vervolg blz. 2).

verkoop van Bristol-bommenwerpers
wordt onderhandeld.
Onder het voorgestelde Duitsch
3 1/2 milliard dinar-crediet, vallen 300
miljoen dinar, die uitsluitend voor de
levering van Duitische vliegtuigen be-
stemd zijn, terwijl een andere som
van 200 miljoen dinar, zoo wout
van Britsche zijde verzekert, ge-
bruikt zou worden om de IJzerfabrie-
ken te Zentla, Boonik, die ontlang
door Krupp gemonteerd werden,
te steunen. 200 miljoen dinar wordt
gebruikt voor den bouw van een kruit-
fabriek, en tenslotte worden 200 mil-
joen dinar voor de artillerie voorbe-
houden.

Het leger van Lichtenstein gestorven

Zoodra met weet bestond het leger
van Lichtenstein uit een enkele ver-
teraan, Andreas Kieber, die nu op
90-jarigen ouderdom is overleden.

De morgenpers bericht bijna een-
stemmig dat Henderson opdracht heeft
ontvangen om nog voor de rede van
Hitler in Berlijn 'belangrijke voor-
stellen' te doen. De Britsche gezant
zou moete doen Hitler persoonlijk te
spreken teneinde hem mede te deelen,
dat de Engelsche regering geheel en
al met de boodschap van Roosevelt in-
stemt. Ten tweede zou hij verklaaren
dat het verwerpen van het internatio-
nale vredesplan van 25 jaars tot ge-
volg zou hebben dat de internationale
spanning steek zou loeboom.

Ten derde zou Henderson de verkla-
ring afleggen dat de spanning in Euro-
pa zou verminderen indien Duitschland
zijn troepen uit Spanje zou terug-
trekken.

Ten vierde zou Henderson er op wij-
zen dat ingeval Duitschland de voor-
stellen van Roosevelt zou verwerpen
Engeland den algemeenen dienstplicht
zal invoeren.

WACHT MEN DE REDE VAN HITLER AF ?

In ons vorig nummer heten we
worden, dat de Britsche regering
die Maandag namiddag vergader-
zich zou bezig houden met het be-
ren van den algemeenen dienstplicht.
In de bevestigde kroniek zegt men
dat bijna heel de zitting wert te
steed aan het ondersoek van het be-
zet, dat sir John Simon in het Lager-
huis zal moeten verhooren.

De openbare uitgaven zijn gewo-
zestegen door de vroeten van de in-
niewapening, en het is dus vande-
spreekend, dat de militaire politiek
ker en vast op 't tapuit wert ge-
bracht. Trouwens, al de Engelsche
dagbladen hebben gemeld, dat de
vraagstuk van de conscriptie zou we-
den besproken. De officiele woor-
voerders, nochtans, zeigten toe
houding wordt uitgelegd door 't
vraagstuk van de conscriptie zou we-
den besproken. Men meent — we-
licht terecht — dat de rede die hi-
seker toekomenden Vrijdag in de
Rijksdag zal uitspreken, van een
slusenden invloed zal zijn op de
sche beslissing.

Hendersons mededeelingen te Berlijn zullen ge- dreigend karakter hebben

Zoo al de bevoegde middelen te-
den aannemen, dat sir Neville
Henderson, de Britsche ambassadeur
in Berlijn, naar de Britsche hoort
vertrokken, is niet zeer subtiel.

aan de zusterover-
in 1923 marcheerde hij reeds
hoofd van een studenten groep

verder leven stelde hij belei-
den Hitler niet na hem
in trouw en verheffde tot
afzetting van de bevoegd-
heden.

De Lothian, die tot Britsch
Washington werd benoemd

ruwig en veilig kon aften, wanneer
naar de vloot paraat bleef. Wel
eenigzins geschokt, maar toch,
bleef in het volk het insulaire in-
stinct leven, dat evenwel onder den
drang van de werkelijkheid, is gaan
bezuigen. En het is nu veel tot het
besef van den verlokten, flegma-
tischen Brit doorgedrongen, dat de
zee hem niet meer van het overige
vasteland afscheidt en zijn grond-
gebied even kweekbaar is als een
ander.

Daarmede echter was hij nog niet
tot militairen dienstplicht bekeerd
en het is nog maar enkele maanden
weken en zelfs dagen geleden, dat
het gedacht aan dienstplicht ook
van officieele zijde werd geveerd.
Dienstplicht was het allerlaatste dat
de Britsche openbare meening ont-
sou aanvaardde.

De evolutie van de gebeurtenissen
sinds September 1918, heeft een-
dechter onweerstaanbaar opgedron-
gen. München bracht de verzoening
niet waarop Chamberlain niet alleen
maar de ganache wereld een oog-
blik gedroomd hebben, spijts de
zwartenaers die, sammet gewo-
gelijk gekregen hebben (op München
is niet enkel de afscheiding van de
Sudeten gekomen welke in de lijn
ing, maar ook de inpalming van Bo-
krem en Moravia en het opdruken
van nog breder en grootscheepster
plannen van een Duitschland, dat
zooveel levensruimte opvecht, dat
voor ettelijke andere volkeren en
naties geen lucht meer zou te hap-

an Rome-Berlijn uitgeboot, dat En-
geland ver weg was en de voorbor-
gen die het aanbod brood. Eng-
land, hield Duitschland voor, zou wel
vechten... tot den laatste Fran-
schman, den laatste Pool, den laatste
Roemeen, den laatste Griek, Ter-
wijl zijn eigen mannetjes ruwig op
hun riland bleven en aan business
deden.

(Zie vervolg blz. 2).

De eerste aspergen op de markt te Haacht.

Kort en breed is mode

Lekkerbekken
SPEKTOORDE KROONDEK
WET AARDAPPELTOEGE
KORT EN BREED IS MODE

Deze film is levend
schone van een schone
oien dag, waaraan de
ten onzer boerengru-
aan zinnen terugden-
ken, dat reeds in 't vooruitzicht ge-
steld werd tijdens de regering van
den grooten Koning Leopold II, die
in 1900 overleed, en waaraan een be-
sluit gegeven werd in het jaar 1912,
dat de verbinding welke van toen af
werd besloten tusschen Brussel en
Antwerpen, over Boom.

Eindelijk dan werd over enkele ta-
ren de hand terug aan 't werk gesla-
gen en begon men met ontwerpen en
afwerken bijzonder langs den kant
van Boom, tusschen die later, Bij de
verbreeding van de Olympiadeaan te-
gen den Boonachalenweg aan, ook
aan te vangen.

De goede verbinding met de hoofd-
stad over Mechelen, was lang onvol-
doende gebreken en nietgerestaande
verbeteringen welke er in de laats-
te jaren werden aan toegewezen en
de goede slevere verbinding welke er
het stant bleef, zag men zich toch

voerd en daaraan is men voor het
ogenblik drix bezig. Langs ten kant
van Antwerpen is de Boonachalen-
weg geheel opgebouwd en een verval-
mutter verbrerd, terwijl ook de valop-
den werden verandert.

Aan de andere zijde, die over ten
spoorweg voorbij de Julia Moretus-
is men nog drix aan den arbeid en
wordt de weg ook teer verbeterd, soo-
dat van Antwerpen naar Boom, het
steeds zoo drukke verkeer op degelijke
aas zal kunnen geschieden.

Van nu af aan kan men er zeker
van zijn, dat een groot gedeelte van
het verkeer dat vroeger over Mechelen
ging, thans lange de nieuwe baan zal
vinden gald en dus de Boonache-
alenweg een nog nuttigere baan zal
worden dat hij tot hertoe geweest is.

Veel is er gesproken over de kwaa-
te van den spoorweg die de baan aan
wiltje doornijdt, doch te eerdien
naar de manier van aanleggen van de
nieuwe baan, zal daar van overbrug-

Op het prage

**De nieuwe autoweg
Antwerpen-Brussel over Boom**
Eindelijk is er een groot deel beëindigd

**De Boomsche Steenweg aan de Moerelei.
De opgebroken en reeds gedeeltelijk herstelde baan tusschen
Wiltrijk en Aartselaar.**

Ken van de belangwekkende wer-
ken, dat reeds in 't vooruitzicht ge-
steld werd tijdens de regering van
den grooten Koning Leopold II, die
in 1900 overleed, en waaraan een be-
sluit gegeven werd in het jaar 1912,
dat de verbinding welke van toen af
werd besloten tusschen Brussel en
Antwerpen, over Boom.

Eindelijk dan werd over enkele ta-
ren de hand terug aan 't werk gesla-
gen en begon men met ontwerpen en
afwerken bijzonder langs den kant
van Boom, tusschen die later, Bij de
verbreeding van de Olympiadeaan te-
gen den Boonachalenweg aan, ook
aan te vangen.

De goede verbinding met de hoofd-
stad over Mechelen, was lang onvol-
doende gebreken en nietgerestaande
verbeteringen welke er in de laats-
te jaren werden aan toegewezen en
de goede slevere verbinding welke er
het stant bleef, zag men zich toch

voerd en daaraan is men voor het
ogenblik drix bezig. Langs ten kant
van Antwerpen is de Boonachalen-
weg geheel opgebouwd en een verval-
mutter verbrerd, terwijl ook de valop-
den werden verandert.

Aan de andere zijde, die over ten
spoorweg voorbij de Julia Moretus-
is men nog drix aan den arbeid en
wordt de weg ook teer verbeterd, soo-
dat van Antwerpen naar Boom, het
steeds zoo drukke verkeer op degelijke
aas zal kunnen geschieden.

Van nu af aan kan men er zeker
van zijn, dat een groot gedeelte van
het verkeer dat vroeger over Mechelen
ging, thans lange de nieuwe baan zal
vinden gald en dus de Boonache-
alenweg een nog nuttigere baan zal
worden dat hij tot hertoe geweest is.

Veel is er gesproken over de kwaa-
te van den spoorweg die de baan aan
wiltje doornijdt, doch te eerdien
naar de manier van aanleggen van de
nieuwe baan, zal daar van overbrug-

Op het prage

- "Het leger van Liechtenstein overleden", schrijft een krant. De hierbij afgedrukte foto verschaft de noodzakelijke toelichting. De enige wettelijke militair van het operette-staatje overleed op een leeftijd, die hem eerder ongeschikt maakte voor de naderende bewegingsoorlog.
- De eerste asperges verschijnen op de Haachtse markt. Toen minder een luxe-artikel dan nu. Waar is de tijd dat de helft van de Haachtse oppervlakte en een groot gedeelte van Hever en Boortmeerbeek een gewelfd zanderig uitzicht had.?
- De damesmode wordt kort en breed. Op de Parijse paardenkoersen, toendertijd vooral damesdefilé's, zijn de eerste modellen te zien. Verstandige ontwerpers, want veel praktischer, luchtiger en hygiënischer dan de lange smalle drachten.
- Op zondag 7 mei wordt te Aarschot het "Museum voor Heemkunde" plechtig geopend. Jozef Van Overstraeten spreekt er namens de V.T.B.. Het is niet verwonderlijk dat men in die jaren ook al heimwee had naar den ouden tijd omdat de toekomst zich toen ook weinig rooskleurig aftekende.
- De eerste iet of wat autostrade, nl. Brussel-Boom-Antwerpen zal spoedig afgewerkt zijn. Koning Leopold II, overleden in 1909, was er de ontwerper van en in 1912 werd aangevangen met de aanleg. Vermoedelijk heeft men niet altijd doorgewerkt al duurt handenarbeid langer. Er wordt bijgezegd dat de oude baan over Mechelen bij lange niet meer voldoet. We wisten niet meer dat er toen al zo'n druk verkeer was. Mijn grootmoeder heeft in die jaren ooit eens 50 auto's geteld op de Leuvensesteenweg tussen 13 en 16 u. Zij was er het hart van in en zeer verontrust over de toekomst.
- De volledige eerste pagina van alle kranten is op 20 mei gewijd aan de plechtige opening van de Internationale Watertentoonstelling te Luik. De koning en alle personaliteiten zijn er en de beschrijving daarvan vult volledig de artikels. Geen woord over wat er nu eigenlijk te zien is. Waarschijnlijk alleen maar water en dat is overal alleen maar nat.
- Een nog grotere gebeurtenis is het reeds vermelde bezoek van koningin Wilhelmina (van Nederland, ten gerieve van de minder-koningsgezinden) aan ons land. De kranten zijn gevuld met

- Tientallen foto's en honderden lijnen tekst besteden zij aan het hoge bezoek. We drukken hier postuum een parel van een patriottisch gedicht af dat uit de pen van een bekend Vlaams poëet vloeide, die begeesterd ^{was} door het illustere bezoek.
- De chauffeur van het in vorig nummer vermelde verschrikkelijk ongeval (6 doden) aan Haacht-Station wordt veroordeeld tot één jaar gevangenisstraf en tot eeuwig (?) verbod om een auto te besturen. Voor de slachtoffers wordt een schadevergoeding van 1,35 miljoen frank geëist. Ook een verschrikkelijk grote som geld in die tijd.
  - Met Proost Mgr. Van Cauwenbergh, voorzitter senator Mullie, ondervoorzitter Van Dievoet en anderen houdt de Boerenbond plechtig zijn algemene vergadering te Leuven. Hij bestaat dan 49 jaar, telt 110.000 leden en vergaarde 135 miljoen aan deposito's in zijn Raiffeisenkassen. Van een snelle terugkeer gesproken !
  - "De plaag der schunnige films" bloklettert een krant. Te Antwerpen verbrijzelen twee bejaarde dames, leden van een christelijke vereniging, het uitstalraam van een bioscoop aan de Agneessensstraat, waarin "schunnige" foto's hangen. Onder luid protest van een groep toeschouwers worden ze door de politie opgeleid. Proficiat , dappere moeders.
  - Te Leuven gaat de jaarlijkse processie van het Heilig Sacrament van Mirakelen voor de 500ste keer uit (begonnen in 1435). Het mirakel dat er door herdacht wordt is merkwaardig, daarom halen we het krantenartikel hier aan. In 1374 ontving een jongeling te Middelburg heiligschennend de communie en de hostie veranderde zichtbaar in vlees in zijn mond. Een gedeelte van de relikwie wordt sinds 1380 in de leuvense St Jacobskerk bewaard.
  - Spoorarbeider Louis Van Aeken wordt op Haacht-Station door een sneltrein vermorzeld.
  - Theo De Ronde, directeur-generaal van het N.I.R. overlijdt aan een beroerte op de leeftijd van 45 jaar. Met Julien Kuypers publiceerde hij een "Beknopte Geschiedenis der Nederlandse letteren".

5. Sportnieuws.

- Union - FC Mechelen eindigt op 0-2 . De Mechelse ploeg staat dan 4de gerangschikt en zal op die plaats eindigen.

- De 'flyer' Karel Kaers wint de voor hem normaal te zware Ronde van Vlaanderen. Hij klopt Romain Maes met 3 lengten en Ward Vissers met 5 lengten. De sterke frans Spiessens uit Heindonk is 6de.
- Emile Masson wint de 4oste Parijs - Roubaix vóór de toenmalige beste renners Marcel Kint, Lapébie en Archambaud. Pistier Gerrit Schulte is 11de.
- Frans Bonduel wint de toenmalig belangrijke en zware klassieker Parijs - Brussel vóór Albert Hendrickx, Storme, Bekaert, en Kint.
- De 28ste derby Holland - België eindigt spannend op 3-2. België speelde met :

Buyle	Braine	Capelle	Voorhof	Fiéviez
P. Henry		Stijnen	Van Alphen	
	Van Caelenbergh		Paverick	
		Badjou		

Raymond Braine maakt 0-1, Holland komt dan tot 2-1, Buyle maakt 2-2 en uiteindelijk maakt Ca~~l~~denbergh (Nl.) er 3-2 van.

- Romain Maes wint de Omloop der Vlaamse Gewesten (Waar is de tijd !) vóór Achiel Buysse en Sylvain Grysolle. De elegante Maurice Croon uit herent is 4de.
- De Rode Duivels straffen west-Duitsland (dat leek toen al te bestaan) met 5-2 af. Mechelaar Bert De Cleyn en Nelis speelden in de plaats van Capelle en Buyle.
- De oersterke Frans Bonduel wint met Parijs - Tours zijn tweede klassieker. Op de wielersbaan van Tours klopt hij Storme, Pirmez, Achiel Buysse en Sylveer Maes in de spurt. Spijtig voor die niet meer zo jonge crack uit Dendermonde dat W.O.II snel daarna uitbrak.
- Ritserveldt wint Luik-Bastenaken-Luik vóór Van Overberghe, Vissers en de in die tijd zeer sterk rijdende Maurice Clautier uit Londerzeel.
- Bordeaux - Parijs, de toenmaals heroïsche en tot de verbeelding sprekende topklassieker wordt gewonnen door de Fransman Laurent. Walschot is 2de, Marcel Kint 5de en Wierinckx 7de.
- Rode Duivels - Frankrijk eindigt op 1-3. De Franse ploeg speelde in die jaren een sierlijk voetbal.
- Polen - ~~De~~ Rode duivels, gepeeld op 28 mei, eindigt op 3-3. De Raedt van Gantoise verving Badjou en Gomme~~s~~s trad aan in de plaats van Stijnen. De Wehrmacht stond toen al aan de Poolse grens.
- Jef Somers wint de Ronde van België vóór Dignef en Maurice Clautier. Deze laatste had ze gemakkelijk kunnen winnen doch hij huldigde de fabel van de haas en de schildpad.

Geset van Mechelen

gië
elijken

De Ronde van

TARBES
SPEIC
VAN NEK blij

ERT, 217 Km

mand

n Schotte en
hij een vol-
n de leiding

Table with columns for names, numbers, and times. Includes a section titled 'VAN TENNEN' and 'OP HET NIEUW BEGRIPBING'.

BER

wint

WINTER

Een handvol
herinneringen

Wanneer men even een glimp wil
krijgen van de herinneringen aan de
eerste wereldoorlog, dan moet men
naar de stad Brussel gaan. Daar
zijn er nog veel plaatsen die de
herinnering aan de oorlog levendig
houden. Het gaat om de stad Brussel.

MOOIE FOTOS
over de match
Holland - België
verschijnen in 't vol-
de nummer van
ZONDAGSVRIJ

PARIJS - BRUSSEL

Een schitterende zege van Fr. BONDU

...lkoers, die de groep reeds vroegtijdig uiteen-
- Op het Belgisch grondgebied rukten Bon-
Vlaemynck zich los. Vlaemynck moest echter
n zoo wist Bonduel zijn overwinning van 1934
te hernieuwen.

begrijper van Pa-
ris en Bergen werd
Paris-Brussel be-
tiefde de af-
10 kilometer verloor
ijde de moeilijkhe-
inder zwaar waren,
dat een zoo groot
schrijving werd
remid, dat van de
en veel groot gal
verchers. Dit alles
veel voor een re-
ngen stonden, daar
soners aan het ap-
rd.

De schitterende overwinnaar Fr. Bonduel in de bloemen gesmet.

STREEK
len dan in zijn ge-
betijf met een
minuten, werd het
gegeven.

DEERS
Sij vanaf den aan-
gave, dat de
in den rug de
at er van alomte
gevlucht

ging te vroegtijdig was. Anderzijds gaa-
eder niet mee in het groot peloton, en
weldra toch hebben zich 6 man weten
te rukken, het zijn Vlaemynck,
ment, M. Clarys; verder nog op 10 mi-
nuten Semers, Jacques, Spieret, De Ca-
lawa, Grijssche, Pre-haut, Max Har-
mand, Tota; op 12 min. Gaby en Du-

- Van 74
1. Pirelli
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...
11. ...
12. ...
13. ...
14. ...
15. ...
16. ...
17. ...
18. ...
19. ...
20. ...
21. ...
22. ...
23. ...
24. ...
25. ...
26. ...
27. ...
28. ...
29. ...
30. ...
31. ...
32. ...
33. ...
34. ...
35. ...
36. ...
37. ...
38. ...
39. ...
40. ...
41. ...
42. ...
43. ...
44. ...
45. ...
46. ...
47. ...
48. ...
49. ...
50. ...

Paris-Br
verwinnaar.
Da kwam
snel te w
van den w
terrein.
Bij de
traal en te
stadium en
Vlaemynck
ten steg.
Op den
gans (Ink
vermocht d
twee vluch
Bonder is
van Vlaem
niet ver va
leiden gaan.
Gevalig
gravelen g
het gekuk
sing smak
kun schak

To
Hvd. K
De B

- In 1939 werd ook een Ronde van België voor Onafhankelijken gereden. Deze genoot veel belangstelling. We spreken er hier over omdat daer een "anderhalve cent" in meereed (zie foto). De dwerg, De Pestel genaamd, eindigde vóór de reus Banken. Goed zo !
- Om af te sluiten (niet het seizoen, maar ons verhaal over het tweede kwartaal) wint Edmond De Lathouwer de Waalse Pijl vóór Périkel. Kort nadien in de Ronde van Frankrijk zal deze moedige kleine Périkel uitgroeien tot het symbool van gans wielrijdend Wallonië. Toen ik in 1945 in Brussel begon te werken spraken de wielerminnende Walen nog over hem.
- Op een vlakke omloop kon hij nochtans bij de beginnelingen niet volgen.

Wordt vervolgd.

Georges Wouters

GEBOORTEPERIKELLEN VAN DE VROEGERE BROUWERIJ " HET SAS"

In het tweede nummer van 1988 van ons tijdschrift werd een bijzonder interessant artikel gepubliceerd onder de titel "De familie VAN GORP en Boortmeerbeek". Daarin zegt de auteur F. Wollbrants op p. 51 e.v. ondermeer dat :

- er vooreerst een wrijving ontstond tussen de families Van Gorp en Wouters (de Boortmeerbeekse brouwersfamilie) omdat dokter Eugène Van Gorp huwde met Maria Wouters uit Kampenhout, verwante van de Boortmeerbeekse Théophile Wouters, en niet met dochter Mathilde van deze laatste, wat Théophile ten zeerste zou gewenst hebben. Dit feit dat, rekening houdend met de periode waarin het gebeurde, als zeer waarachtig overkomt, was te Boortmeerbeek weinig of niet bekend en was voor de auteur van dit artikel een verrassend nieuw gegeven.
- er nadien in het "Brouwershuis" een discussie plaats had tussen dokter Eugène en leden van de op hun brouwerskunsten prat gaande Wouters-clan die er op uitdraaide dat de dokter de handschoen opnam en zou laten zien dat hij ook bier kon brouwen.

Goed, maar het is toch wel sterk aan te voelen dat het tweede argument eerder zwak uitvalt om 'zo maar plots tot een zó belangrijke beslissing als de oprichting van een brouwerij te komen. Die discussie en het voornemen om bier te gaan brouwen waren ongetwijfeld het gevolg van een andere meer ernstige reden en daarover menen we in alle bescheidenheid iets meer af te weten. Ziehier :

Toen de zeer bekwame dokter Van Gorp rond 1890 zijn praktijk startte was hij niet alleen een welgekomen gast in het gezin van brouwer Théophile Wouters, maar was hij zodanig bevriend met zoon Jules Wouters, geboren in 1867, dat zij werkelijk onafscheidbaar waren. Die Jules had niet alleen avonturiersbloed in de aderen, maar was tevens een "hard" en onvervaard man, waarvan het karakter naar brutaliteit neigde.

Omdat hij als verwende zoon van zeer welstellende ouders thuis vermoedelijk niet veel uit te richten had, vergezelde hij de jonge dokter op bijna al diens ziekenbezoeken per koets. Hij oefende niet alleen de functie van koetsier uit maar was nog veel nuttiger .

In die tijd verrichtte een bekwaam dokter immers zelf vele kleine "operaties" in de woningen van de patiënten. Dat gebeurde allemaal zonder veel verdoving en de harde en sterke Jules moest de patiënten dan stevig vasthouden zodat ze niet konden verroeren en de dokter niet hinderen bij zijn delicaat precisiewerk. Dat gebeurde ondermeer bij mijn grootouders Felix Van Eersel - Maria Van der Seypen. Diens in 1888 geboren oudste zoontje kreeg op 3-jarige leeftijd de kroep. De er in alle haast, doch veel te laat (dat gebeurde toen courant) nog bijgeroepen dokter Van Gorp probeerde het door Jules vastgehouden kleintje nog te redden door een operatie ter plaatse. Het kon niet meer baten en het knaapje bleef er in. Daar was de dokter zelf kapot van want voor moeder Marie, die als jong meisje huishoudhulp geweest was in het gezin van Edward Van Gorp (haar vader Marcus Van der Seypen werkte er ook) zal de dokter wel het uiterste gepoogd hebben. Die ultieme reddingspoging moet werkelijk zielig en hartroerend geweest zijn want minstens honderdmaal heb ik grootmoeder al wenend het verhaal horen vertellen en dan nog zoveel jaren later. Tijdens haar laatste levensnacht, dat was 67 jaar na het gebeurde, heeft ze onafgebroken de naam van het knaapje geroepen. Nemen we onze draad terug op.

Omstreeks 1895 besloot Jules Wouters die, zoals vermeld, avontuurlijk aangelegd was, naar Java uit te wijken met de bedoeling er een onderneming op te richten en er fortuin te maken (Was dat de enige reden?). Vader Théophile was daarover ten zeerste verbolgen en gebruikte zijn grote rijkdom, waarvan Jules een ruim voldoende deel zou erven, als argument om het niet te doen. Niets kon echter baten en Jules wilde gaan.

Het is niet zeker dat dokter Van Gorp Jules bij zijn beslissing geïnspireerd heeft, zoals sommigen menen. Feit is in ieder geval dat de reis maandenlang minitieus voorbereid werd door Jules én de dokter in de biljartzaal van het Brouwershuis, dat toen geëxploiteerd werd door ene De Keyser ("De Notaris" genoemd). Dat gebeurde veelal in het bijzijn van de oudste dochter Aline, geboren in 1878, die het thuis - ze was mijn tante - tientallen malen vertelde in de dertiger jaren. Het is dus mogelijk dat de dokter de beslissing van Jules eenvoudigweg aanvaard en hem dan geholpen heeft om een andere reden. Jules vertrok immers met een

niet onbelangrijk, ginds te investeren, kapitaal, waarvan een groot gedeelte afkomstig was uit de beurs van de dokter die, als Jules dan toch ging, normalerwijze van de gelegenheid profiteerde om te delen in de latere "hoge" winst.

Over het vervolg van de historie is te Boortmeerbeek eerder weinig geweten al deden sommige "legenden" daarover de ronde. Is Jules eens teruggekeerd na weinig of geen succes en met vernieuwde moed teruggegaan of is hij nooit weergekeerd ? In ieder geval is hij op 12 juli 1898 om 16.40 u als eerste klaspassagier van de pakketboot "Sydney" , die van uit Singapour vertrokken, op weg was naar Europa, overleden. Toen lag het schip op 5° 58' Noorderbreedte en 81° 15 ' Westerlandte. In de akte opgesteld door kapitein Jules Aubert met de boordcommissaris en de eerste luitenant als getuigen is vermeld dat Jules Belg is, zijn ouders en leeftijd onbekend zijn en dat hij vóór zijn inscheping gehuisvest was in Batavia (thans Jakarta) in het toenmalig Nederlands Indië (thans Indonesië).

Wat er ook allemaal gebeurd moge zijn (bepaalde Boortmeerbekenaars beweerden dat hij wèl terugkeerde, maar voormelde akte maakt dit wel zeer onwaarschijnlijk, zoniet onmogelijk), feit is dat zijn poging om fortuin te maken volledig mislukte, erger nog, dat hij zijn startkapitaal volledig kwijtgespeeld is. Was de familie daarvan al eerder op de hoogte of heeft zij het moeten vaststellen toen zijn overlijdensbericht op het gemeentehuis toekwam ? Het doet er niet toe. Eigenaardig is toch wel dat de akte, die de scheepskapitein in zijn hoedanigheid van ambtenaar van de burgerlijke stand opmaakte, geen melding maakt van een mogelijke doodsoorzaak.

Toen is het allemaal begonnen. De rouwende vader Théophile verweet openlijk dokter Van Gorp bijgedragen te hebben tot de dood van zijn zoon omdat hij hem gepousseerd of minstens geholpen zou hebben bij zijn vertrek naar Java. Indien die beschuldigingen onjuist waren en de dokter daarbij dan nog moest vaststellen dat zijn zuur verdiend kapitaaltje verzwonden was, kan men er van uit gaan dat

een echte vete niet kon uitblijven , temeer dat de dokter ook geen "snulletje" was en kapitalen verkwisten, zelfs te goeder trouw, toen nog iets veel dramatischer was dan nu.

Wat het nog erger maakte is het feit dat wellicht niemand ooit geweten heeft wat Jules ginder precies uitgespookt heeft (hij zat zò ver van huis) en men dus niet kon oordelen over een mislukking te goeder trouw of over wanbeheer wegens onbekwaamheid. Hoelang is hij ginder geweest ? Niemand weet het nog. Misschien was hij zijn centen wel rap kwijt ingevolge impulsieve daden, die, conform het portret dat mijn grootmoeder met een duidelijke minachting in het gemoed van hem schetste (het kan dat zij subjectief reageerde omdat zij hem nog haar stervend zoontje zag vastknellen) in zijn aard konden liggen. Misschien zoeken we het in onze , door de Boortmeerbeekse legenden, op holgeslagen verbeelding allemaal te ver en is het eenvoudigweg een mislukking geweest na een normale en eerlijke poging.

Tijdens een hoogoplaaiende ruzie, en die kan in het Brouwershuis plaats gegrepen hebben, zoals F. Wollebrants schrijft, zou dokter Van Gorp dan de "historische" woorden tot Théophile Wouters gericht hebben : "Gij zijt te oud om nog dokter te worden, maar ik kan nog brouwer worden". En inderdaad , hij werd het . Hoe ?

Zonder veel tijd te verspillen nam hij contact op met de meest welstellenden onder zijn toen reeds zeer talrijke en hem voluit vertrouwende relatiès, verzamelde alzo een startkapitaal van 275.000 fr, richtte op 04 oktober 1900 een N.V. op, kocht voor 37.000 fr het complex tussen de Leuvense Vaart en Steenweg aan van Marie Amélie Lambert, recente weduwe van Louis Henrotin en begon te bouwen en weldra te brouwen.

Het samengebrachte kapitaal van 275.000 fr werd gematerialiseerd door 275 preferente aandelen op naam van 1.000 fr elk. Het werd onderschreven door 72 personen waaronder ca. 25 Boortmeerbeekenaars. Mevrouw Lambert werd met 37 aandelen de belangrijkste aandeelhouder. Deze 37 deelbewijzen was de prijs in aandelen voor haar eigendom. Gustaaf Hennes onderschreef 10 aandelen (van teloorgang van een familie gesproken !) en Burgemeester François Brancart,

Jozef Tielemans, Henri de Fierlant, Philippe Miller, Raymond Pouppez de Kettenis, Joseph de Meester de Ravestein (neef van Emile de Meester de Ravestein) en dokter Eugène Van Gorp tekenden elk in voor 8 aandelen. Vermoedelijk nog een bewijs dat dokter Van Gorp niet zeer kapitaalkrchtig meer was ingevolge de Java-aderlating.

Interessant lijkt wel te weten welke Boortmeerbeekenaars er zich toen één à twee aandelen aanschafden. Wel, we menen de volledige lijst te kunnen citeren :

Jean, Henri en Leopold Haelens, Victor De Keyser, Constant Servranckx, Frans Wayenborghs, Victor De Pues, Rosalie en Nathalie Anthonis, Louis Olbrechts, Joseph Verheyden, Edward Salu, Prosper Van der Hulst (de gemeentesekretaris), Victor Van der Leyden, Elisabeth Verheyden, Joseph Schoeters, Joseph Artois en Alfons, Adolf en Ernest Van Gorp.

Het is duidelijk dat de meeste Boortmeerbeekenaars, ondanks de grote bewondering voor Eugène Van Gorp als dokter, eerder sceptisch stonden voor wat zijn kansen betrof tegen de "grote" en rijke Théophile Wouters. Dat zijn uitdaging toch slaagde en de redenen daarvan zullen we in een volgend artikeltje trachten uiteen te zetten.

Ziedaar het relaas van de aanleiding tot de oprichting van "Het Sas", zoals iedere Boortmeerbeekenaar van die generatie die kende en zoals de auteur ze nog jaren later hoorde vertellen. Er zijn steeds vele onopgehelderde en onvolledige elementen geweest zodat de volksmond ongebreideld ging fantaseren. Zeker is alleen dat er door de Java-historie de erge vete is ontstaan tussen de families Van Gorp en Wouters en dat de nieuwe brouwerij, die door de ouderen altijd "de Java" genoemd werd, uit die vete ontsproten is. Wat er allemaal juist gebeurd is en in welke samenhang hebben zeer weinigen ooit geweten zodat een beoordeling op objectieve gronden voor de meesten nooit mogelijk geweest is.

In ieder geval bepaalde die "gebeurtenis" voor een groot gedeelte de modernere geschiedenis van Boortmeerbeek blijft ze boeien en stimuleren tot verder onderzoek, dat echter steeds moeilijker zal worden.

EEN NIEUWE UITGAVE VAN HEEMKRING "RAVENSTEYN"
 F O O T B A L L - C L U B H E V E R 1 9 3 7 - 1 9 8 7
 Eerste deel : DE EERSTE 25 JAREN (G. WOUTERS)

In 1987 vierde FC Hever haar 50ste verjaardag. Bij één van de oud-spelers (en tevens onvermoeibaar medewerker van onze heemkring) , Georges Wouters - om hem niet met naam te noemen - groeide het idee om eens terug te blikken op die halve eeuw plaatselijke voetbal-geschiedenis, die grotendeels zelf werd mee-gemaakt.

Tientallen uren werden gespendeerd aan het na-pluizen van verslagen in kranten, weekbladen, bij de Belgische voetbalbond en in diverse andere archieven. Evenveel tijd werd gebruikt voor het bijeenzoeken van fotomateriaal en getuigenissen bij oud-spelers, bestuurs-leden en sympathisanten.

Eindelijk kan het eerste deel van het boekwerk voor publicatie vrijgegeven worden. Het mag gezien en gelezen worden.

Het is zeker geen droge opsomming van wedstrijden en uitslagen geworden. Neen, op een luchtige wijze wordt de opgang van de roemrijke rood-witte kleuren in de periode 1937-1962 weergegeven. Precies of U stond zelf op het voetbalveld.

De uitgave is verlucht met tientallen foto's, die de zege-rijke ploeg in goede en kwade dagen illustreren. Vele oud-spelers zullen zichzelf en hun teamgenoten, die ons te vroeg ontvallen zijn zeker herkennen.

Het werk, een pareltje in de jonge geschiedschrijving telt zo'n 110 blz. en is zijn prijs meer dan waard.

Voor 175 fr (leden van heemkring Ravensteyn) of 200 fr (niet-leden heemkring) is het verkrijgbaar bij de bestuursleden van de heemkring of wordt het U na storting of overschrijving van het bedrag op rek. 068-2072401-23 van de heemkring met vermelding 'fc Hever' thuisbezogd. Let wel, de voorraad is zeer beperkt !

J. Peeters

Heemkring R A V E N S T E Y N

B O O R T M E E R B E E K

Driemaandelijks tijdschrift

nr. 02 van 1989 - 3de jaargang

Inhoudstafel

Dag Mensen Allemaal	J. Peeters	50
De Heemkring tijdens de komende maanden		51
Vervolgreeks : 2de deel van De Heverse herbergen vóór 1914-18	G. Wouters	52
Grote houtverkoop op Gottendijs	J. Peeters	70
Vijftig jaar later : Wat gebeurde er allemaal in 1939 (2de deel)	G. Wouters	81
Geboorteperikelen van de vroegere brouwerij "Het sas"	G. Wouters	94
Een nieuwe uitgave van heemkring Ravensteyn : FC Hever 1937-1987 Eerste deel : de eerste 25 jaren	J. Peeters	99

Redactie : J. Peeters en G. Wouters

Lidgeld : 300,-/jaar

Erelidgeld : 500,-/jaar

Financiële rekening : 068-2072401-23

D 1989/5002/03